

Verslag van de extra vergadering van de Statencommissie Milieu, Mobiliteit en Economie van 12 februari 2018

Aanwezig:

Voorzitter:

J.M.W. Jansen

Leden van GS:

Drs.ing. P. van den Berg

Commissieleden:

Mw. F.M. Arissen (PvdD), mw. dr. E.J. Brinksma (GroenLinks), mw. drs. A.W.T. Dercksen (D66), ing. L.C. van den Dikkenberg (SGP), M.J. de Droog MSc.RA (D66), ir. H.P. van Essen (GroenLinks), ir. N.J.P. Hoefnagels (D66), mw. W.M.M. Hoek (50PLUS), mw.drs. J.P. d'Hondt (PvdA), ir. H. IJssennagger (PVV), W.J. Joustra (VVD), mw. H.J. Keller (PvdD), C.J. van Kranenburg (ChristenUnie), mw. drs. N.A. Krijgsman (PvdA), G. van Leeuwen (SGP), drs. A. Mourik-Geluk (CDA), mw. A.M. Poppe (SP), R. van Reenen (VVD), mw. A.M. Schneiders (D66), W.J. Ubaghs (PVV) en mw. ir. J.C.V. Vaessen (VVD)

Van ambtelijke zijde aanwezig:

dr. R.J. Poort (adjunct-griffier) en mw. G. van Weerd (verslag)

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering met een woord van welkom.

2. Statenvoorstel nieuwe planning en extra budget Uithoflijn

De voorzitter memoreert dat er voorafgaand aan deze vergadering de nodige technische vragen zijn gesteld die inmiddels zijn beantwoord. Hij verzoekt de commissie tijdens deze vergadering vooral in te gaan op de informatie die nog nodig is voor het debat hedenavond in de PS vergadering. Allereerst geeft hij de inspreker het woord.

De heer B. Tomlow leest zijn inspraaknotitie voor, die als bijlage aan dit verslag wordt toegevoegd. Korthedshalve zij daarnaar verwezen.

Allereerst meldt de heer Tomlow dat hij hedenmiddag op persoonlijke titel spreekt. Zijn bijdrage is bedoeld ter evaluatie en analysering van de gang van zaken rond de Uithoflijn.

De voorzitter geeft de commissie gelegenheid vragen aan de inspreker te stellen.

De heer Schaddelee dankt de heer Tomlow voor zijn inspraakreactie. Hij vraagt of de heer Tomlow de ontslagbrief van gedeputeerde Verbeek heeft gelezen. Daarin wordt met geen woord gerept over de verdragingskosten, maar noemt zij andere redenen voor haar ontslag.

De heer Bekkers benadrukt dat een aantal suggesties van de heer Tomlow niet geheel correct is. De gemeente en de provincie hebben geheimhouding afgesproken, in eerste instantie t/m maart, het moment waarop het verbeterplan beschikbaar is. Vervolgens heeft de provincie daarvan gemaakt: bij oplevering van de Uithoflijn. Echter, de inspreker insinueerde dat twee wethouders van de stad Utrecht de geheimhouding hebben opgeheven. In de verslagen van de geheime vergadering over die geheimhouding komt naar voren dat het college van B&W van de stad, juist op grond van de relatie met de provincie Utrecht, de gemeenteraad adviseerde de geheimhouding niet op te heffen. De heer Tomlow kan derhalve niet volhouden dat de wethouders de afspraak met de provincie hebben geschonden. Betrokkenen hebben juist hartgrondig gepleit voor het niet opheffen van de geheimhou-

ding. Wel hebben ze laten weten dat er geen juridische onderbouwing is voor de geheimhouding, voor zover de gemeentelijke juristen dat hebben onderzocht.

De heer Bekkers verzoekt de heer Tomlow zich op voornoemde punten aan de feiten te houden.

Mevrouw Hoek vraagt hoe de heer Tomlow aankijkt tegen de financiële schuldverdeling tussen de gemeente, die behoorlijk wat steken heeft laten vallen, en de provincie.

De heer Joustra begrijpt dat de heer Tomlow inwoner van de stad Utrecht is en dat hij stelde dat, of de extra kosten Uithoflijn nu voor rekening van de provincie of de stad komen, deze uiteindelijk bij de inwoners van deze provincie terecht komen. Hij vraagt wat de inspreker ervan zou vinden dat mensen, die buiten de stad Utrecht wonen, de rekening voor de extra kosten Uithoflijn gepresenteerd krijgen, indien de provincie voor die kosten verantwoordelijk wordt gesteld.

De heer Tomlow memoreert dat vele inwoners van deze provincie buiten dit geschil staan. Het gaat hier om een samenwerkingsverband tussen provincie en gemeente. Er zijn belanghebbenden en wellicht afgeleid belanghebbenden in de directe omgeving, maar iemand in Wijk bij Duurstede heeft niets met dit probleem te maken. Het is ook de taak van de provincie Utrecht geen schade te pakken waar deze niet moet worden neergelegd, teneinde te voorkomen dat een inwoner van Wijk bij Duurstede of Woerden hier de dupe van zou worden.

Mevrouw Hoek vroeg naar de schuldverdeling tussen provincie en gemeente. Wanneer hij PS-lid zou zijn, zou hij op het standpunt staan dat de provincie geen enkele bemoeienis heeft met de huidige vertraging Uithoflijn. Saillant is dat niemand betwist dat de extra kosten te wijten zijn aan de laatste extra kilometer in het Stationsgebied, en nergens anders. Achteraf vindt hij dat de provincie "ongelukkig flexibel" is geweest en dit dossier met de mantel der liefde heeft aangepakt. Vele mensen zijn de dupe van de grote vertraging die is ontstaan door acties waar de provincie geen enkele mogelijkheid tot ingrijpen had. Waar dat mogelijk was, heeft de provincie ingegrepen. Hij meent dat PS zouden moeten overwegen om in dit geval, ten aanzien van de verdeling van de bestuurskosten (76/24%), over te gaan tot een time-out, om rustig over die verdeling van kosten na te denken.

Terugkomend op de inbreng van de heer Bekkers, benadrukt de heer Tomlow dat er voor deze kwestie geheimhouding gold. Dat is een feit. Ook is het een feit dat door de juiste vraagstelling in een geheime overeenkomst kenbaar werd gemaakt dat de geheimhouding buiten de kring van de drie gedeputeerden een rol ging spelen. Dat kwam door raadsleden die opeens vragen over de audit gingen stellen. Hij gaat daar verder niet op in omdat dit afleidt van zijn boodschap, nl. dat het niet zo kan zijn dat bestuurders in een samenwerkingsverband burgers zo in de kou laten staan. De burger mag op zijn minst verwachten dat er fair play is. In dit geval is daarvan geen sprake. Het is onbegrijpelijk dat een provinciale bestuurder moet vertrekken door een manipulatie van allerlei opvolgende activiteiten die afleiden van het onderwerp, nl. dat twee wethouders verantwoordelijk zijn voor de schade.

De gedeputeerde heeft ontslag genomen, vrijdagmiddag na ontvangst van de brief van de wethouders van 10 gemeenten. Binnenkort zal blijken dat sommige wethouders niets van deze brief afwisten. Relevant is dat hij nu de boodschap aan PS overbrengt dat deze kwestie niet kan passeren als slechts een technisch onderwerp. Hier is sprake van een bestuur dat zelf partij wordt, nl. de provincie en de gemeente Utrecht en als afgeleide de inwoners van de gemeenten van de provincie Utrecht.

De voorzitter dankt de heer Tomlow voor zijn inspraak en geeft vervolgens het woord aan de commissie.

De heer Van Kranenburg is niet tevreden over de beantwoording van de technische vragen die door de ChristenUnie zijn ingediend. De antwoorden zijn vaag en hij illustreert dat als volgt. Gevraagd werd naar de functieverdeling in het kader van de Wet lokaal spoor en het gevolg daarvan. Het antwoord luidt: "de gevolgen zijn beperkt". Daar kan de ChristenUnie niets mee.

Ook werd een vraag gesteld over de tijdelijke inhuur van de vele medewerkers, zoals in het auditrapport werd aangegeven. Het antwoord was: "dat gebeurt op grond van het beleid van de provincie

Utrecht en op grond van het coalitieakkoord". Spreker heeft in het coalitieakkoord echter niets gelezen over inhuur van externe medewerkers. Al met al vond hij de antwoorden zonder meer teleurstellend.

In alle stukken mist hij voorts de inbreng c.q. advisering van de Adviesraad Tram. Hij had "in dit hele geweld" verwacht dat deze adviesraad zou meedenken maar al lange tijd heeft hij niets meer van die adviesraad vernomen. Hij vraagt wanneer de adviesraad voor het laatst een advies heeft gegeven in verband met de aansturing van het project Uithoflijn.

De heer V.d. Dikkenberg vindt het terecht dat dit agendapunt is losgeknipt van de vertraging Uithoflijn. De SGP betreurt het ten zeerste dat het rapport op een oneigenlijke en onbetrouwbare wijze openbaar is gemaakt. De projectpartners op de Uithoflijn hebben hiermee laten zien dat ze een mate van onbetrouwbaarheid hebben, aangezien afspraken uit de directieraad eenzijdig geschonden worden. Daardoor is dit rapport op scheve wijze aan de orde gekomen in de media. Waar het bedoeld was als een foto met een bijbehorende actielijst, is het door de actie van de partners een afrekendocument geworden. Gedeputeerde Verbeek heeft vrijdag haar verantwoordelijkheid genomen door op te stappen. De SGP heeft diep respect voor deze beslissing. Haar vertrek is vanuit deze audit begrijpelijk en zijn fractie wenst haart sterkte toe in deze persoonlijk moeilijke tijd. Het vertrek van één gedeputeerde lost echter het structurele probleem van de provinciale organisatie niet op, zoals onduidelijke aansturing.

Mevrouw d'Hondt begrijpt dat de SGP stelt dat de timing van de openbaarmaking van het auditrapport ongelukkig is omdat er een besluit moest worden genomen over het vrijgeven van een extra krediet van € 30 miljoen. Maken de conclusies uit het auditrapport over de aansturing en over de vele problemen in de projectorganisatie de SGP niets uit en is de fractie bereid extra krediet van € 30 miljoen te verschaffen ongeacht de gesignaleerde problemen?

De heer V.d. Dikkenberg begon zijn bijdrage met te zeggen dat dit agendapunt terecht is losgekoppeld van een aanvraag voor extra geld voor de Uithoflijn.

Hij vervolgt zijn bijdrage over het auditrapport. Daarin werden onduidelijke aansturinglijnen, taken en verantwoordelijkheden gesignaleerd, de functiescheiding tussen de opdrachtgeversrol en de beheerdersrol blijkt niet geëffectueerd te zijn, het horizontale besturingsmodel functioneert niet optimaal en de provincie Utrecht heeft geen opvolging gegeven aan de bevindingen uit de audit van 2015.

De SGP onderscheidt vier grote problemen waar in de toekomst aan moet worden gewerkt:

- Onduidelijkheid in taken, verantwoordelijkheden en rollen waardoor het totaaloverzicht en de regie ontbreekt. Zo kan het gebeuren dat de informatievoorziening vanuit de werkgroep aan de directieraad onvoldoende is en soms zelfs afwijkt van hetgeen in de werkgroepen besproken is. Hoe kan het zijn dat deze onduidelijkheid bestaat en hoe wordt dat opgelost?
- Personeel wordt te weinig structureel ingezet met een hoog verloop. Is hier sprake van bewust tijdelijk beleid of is dit het gevolg van onvoorziene omstandigheden?
- De SGP heeft de indruk dat de regie vanuit GS op de organisatie geheel ontbreekt. Klopt die indruk?
- Er werd niets structureel gedaan met de vorige audit rapportage. De meest schokkende zin van het rapport gaat daar ook over. Medewerkers, die relevant zijn voor de uitvoering van de aanbevelingen, waren niet eens op de hoogte van het rapport. Dat betekent dat een onderzoek geldverspilling is. Met de rapporten wordt niets gedaan. Hoe heeft dat kunnen gebeuren en hoe gaan GS ervoor zorgen dat de rapporten de volgende keer niet worden genegeerd?

Mevrouw Arissen wil aansluiten bij het commentaar van de ChristenUnie dat de antwoorden op de technische vragen van de PvdD nogal teleurstellend zijn en meer vragen oproepen dan zij beantwoorden.

Voorts stelt zij de volgende vragen:

- In het auditrapport wordt aangegeven dat er binnen PUOV verschillende beelden bestaan over het doel van de werkgroepen. Hoe ziet de gedeputeerde dit?

- Is de gedeputeerde het eens met de lezing uit het laatste auditrapport dat, omdat niemand verantwoordelijkheid heeft genomen om de bevindingen op te pakken, er aanvullende kosten en vertragingen zijn ontstaan?
- In het auditrapport worden risico's en aanvullende kosten gezien ten aanzien van de toepassing van het project wat betreft reistijd, klantwaardering, hoogwaardigheid, beschikbaarheid, veiligheid en levensduur. Hoe worden deze door de gedeputeerde beoordeeld?
- Wat gaat de gedeputeerde doen aan de hoge mate van tijdelijke inhuur waardoor een laag collectief geheugen ontstaat binnen de organisatie?
- Hoe gaat de gedeputeerde het kennismanagement en de kennisoverdracht tussen pool en PU bevorderen?
- Kan de gedeputeerde garanderen dat dit de allerlaatste tegenvaller zal zijn in dit project?

Mevrouw Poppe memoreert dat in de brief van de wethouders van de U10 gemeenten staat dat ze zijn overvallen door de actie om geld bij het BRU weg te halen, terwijl in de audit staat dat daar wel degelijk overleg over is gevoerd. Dat staat haaks op elkaar. Zij vraagt dienaangaande om duidelijkheid.

De heer V.d. Dikkenberg vraagt of het de SP bekend is dat het signaal in genoemde brief, dat namens 10 wethouders is geschreven, niet bij alle wethouders bekend was.

Mevrouw Poppe leest dat de brief is ondertekend door twee wethouders namens de wethouders van de gehele U10. Zij gaat er dan ook van uit dat alle wethouders op de hoogte zijn.

De heer V.d. Dikkenberg deelt mede dat de SGP vanmorgen een navraagronde langs de gemeenten heeft gedaan. Toen bleek dat minimaal vijf wethouders niet van het bestaan van de brief afwisten c.q. de inhoud van de brief niet deelden.

De heer Hoefnagels heeft begrepen dat de U10 inmiddels een overleg heeft gehad en dat zij een gezamenlijk standpunt inneemt, nl. dat allen zich achter de inhoud van de brief scharen.

Mevrouw Poppe vraagt, naar aanleiding van de audit, waarom de wethouder van het Stationsgebied niet deel uitmaakte van de stuurgroep. Wel is hij af en toe aangeschoven maar structureel was hij geen deel van de stuurgroep. Wat betreft de geheimhouding merkt zij op dat er niet zoiets bestaat als een "geheime bijeenkomst". Dat zou dan een commissievergadering of een geheime PS vergadering moeten zijn. Is het college van GS dat met haar eens? Waarom worden er verschillende termijnen gehanteerd ten aanzien van de geheimhouding van de audit?

Mevrouw d'Hondt merkt op dat de stukken, die de PvdA eerst in geheimhouding en daarna in het openbaar heeft kunnen lezen, haar met plaatsvervangende schaamte hebben vervuld, als het gaat om de rol en de aansturing van dit project. De voorbeelden uit het rapport over de aansturing, over de tijdelijke inhuur, onvoldoende geborgde kennis, het ontbreken van een escalatiekanaal etc. spreken voor zich. Het ergste is dat dit reeds in 2015 bekend was maar dat er in de afgelopen drie jaar in onvoldoende mate iets mee is gebeurd. De PvdA is dan ook verbaasd over het feit dat er geen schriftelijke reactie van het college is gekomen op de bevindingen van het rapport. Gedeputeerde Verbeek heeft inmiddels zelf haar conclusies getrokken. De PvdA had graag gezien dat zij die conclusies in het debat met PS zou delen. Helaas gebeurt dat niet. Met het vertrek van de gedeputeerde is de tram echter nog niet af. De vraag is hoe het zo ver heeft kunnen komen. Wat wordt er gedaan om het project weer op de rails te krijgen?

De heer Hoefnagels vraagt wat de PvdA precies bedoelt met de opmerking dat GS niet hebben gereageerd op de audit. Er zijn vele memo's en notities bij PS over dit onderwerp binnen gekomen.

Mevrouw d'Hondt merkt op dat er geen zelfreflectie van het college heeft plaatsgevonden op haar eigen rol in dit project. Er is wel een memo gekomen met acties vanuit het verbeterplan (een tabelletje met managementacties). Daarin leest zij bv. dat er weer veel tijdelijke managers zijn aangesteld terwijl dat juist één van de gesignaleerde problemen was, nl. dat er veel met tijdelijke inhuur wordt gewerkt. Zij hoort graag op welke punten GS het eens of oneens zijn met de punten uit het auditrapport, waar verbetering mogelijk is en waar de verantwoordelijkheid ligt van de gemeente Utrecht.

De heer Hoefnagels verwijst naar het verbeterplan dat PS hebben ontvangen: daarin wordt op de audit ingegaan.

Mevrouw d'Hondt merkt op dat het verbeterplan niet door GS maar door de onderzoekers is geschreven. PS zijn niet met de onderzoekers in gesprek met de bestuurders. Daar had zij graag iets van gezien.

De heer Hoefnagels deelt mede dat het niet ongebruikelijk is dat stukken van GS door anderen worden geschreven. Hij begrijpt nog steeds niet wat mevrouw d'Hondt bedoelt.

Mevrouw d'Hondt wijst erop dat het verbeterplan niet door GS is ondertekend maar door de onderzoekers. Zij hebben verbeterpunten opgeschreven en daar heeft de directieraad een nadere toelichting op gevraagd en die is door dezelfde onderzoekers opgeschreven. Zij doelt wat betreft zelfreflectie van GS op de politieke en bestuurlijke verantwoordelijkheid en op de aansturing van het project Uithoflijn. Dat mist zij en haar vraag is waarom dat achterwege is gebleven.

Het project de Uithoflijn is met afstand het grootste infrastructurele project van de provincie. In hoeverre zijn de bevindingen uit het auditrapport aan de orde gekomen in het college? Wisten de andere gedeputeerden hiervan af en zo ja, waarom hebben zij niet ingegrepen? Hoe beoordeelt het college haar eigen rol hierin? Wat is het college van plan om orde op zaken te stellen en herhaling van extra kosten te voorkomen? Hoe willen GS de staten daarbij beter gaan informeren? Kunnen PS iedere twee maanden schriftelijk een update krijgen van de stand van zaken? Tot nog toe ontvingen PS halfjaarlijks een voortgangsrapportage maar die ging alleen maar in op de technische stand van zaken. Naar aanleiding van dit auditrapport is de PvdA nu ook geïnteresseerd in de aansturing en in de organisatie van het gehele project.

Richting overige collega's merkt mevrouw d'Hondt op dat de gemeenteraad van Utrecht een motie heeft aangenomen over het instellen van een begeleidingsgroep, bestaande uit zowel statenleden als raadsleden. De PvdA voelt hier weinig voor. Zo zou er weer een extra groepje worden ingesteld dat onder geheimhouding toegang krijgt tot extra informatie en dat maakt het voor PS moeilijk zijn controlerende rol in te vullen. Bij andere grote complexe projecten, bv. in Leusden, de Utrechtse Heuvelrug en Veenendaal, werden er gezamenlijke commissiebijeenkomsten voor PS en gemeenteraad belegd. Het is vreemd dat dit nog niet heeft plaatsgevonden met de gemeenteraad van de stad Utrecht. Zij stelt voor de uitgestoken hand van de gemeenteraad aan te nemen, echter, niet om een geheime begeleidingscommissie in te stellen, maar om gezamenlijk voor dit dossier maar wellicht ook voor de NRU of andere projecten met een gedeelde verantwoordelijkheid, een openbare, gezamenlijke bijeenkomst te organiseren, met een duidelijk onderscheid van de verantwoordelijkheden van partijen.

Mevrouw Hoek wijst erop dat er statenleden zijn, die ook lid zijn van de gemeenteraad van de stad Utrecht. Hoe wordt daarmee omgegaan?

Mevrouw d'Hondt vindt dat geen ingewikkelde vraagstelling.

De heer Joustra vraagt naar de begeleidingscommissie bestaande uit PS- en raadsleden: zou het niet zuiverder zijn om statenleden die ook lid zijn van de gemeenteraad van de stad Utrecht daarin niet te laten participeren?

Mevrouw d'Hondt wijst erop dat de PvdA juist geen voorstander is van een dergelijke begeleidingscommissie. Zij vertegenwoordigt de gehele provincie en niet alleen maar de gemeente waar zij vandaan komt. Zij verwacht van haar collega statenleden dat zij niet alleen maar hun eigen gemeente vertegenwoordigen. Echter, ieder maakt daarin kennelijk een eigen afweging.

De heer Van Kranenburg vraagt of de VVD meerwaarde ziet in een gezamenlijke begeleidingscommissie.

De heer Joustra antwoordt dat hij dat op dit moment niet ziet.

Mevrouw Hoek vraagt waarom deze audit geheim moest blijven. Wie heeft dat bepaald? Wat kan de grondslag zijn voor deze geheimhouding? Voorts verwijst zij naar de inspraakreactie van de heer Tomlov, betreffende de PM post die niet was ingevuld. Zij kan zich herinneren dat de gedeputeerde daar destijds een opmerking over maakte waarna dat werd hersteld, echter, de gemeente Utrecht heeft dit niet hersteld. Zij vraagt wanneer uit de begroting van de gemeente Utrecht bleek dat de post van ca. €

6,5 miljoen (de 24% van de € 27 miljoen) daarin niet was opgenomen. Pas bij de voorjaarsnota 2018 zal dat waarschijnlijk gaan gebeuren. Hoe heeft het zo ver kunnen komen dat daarop geen controle heeft plaatsgevonden?

De heer Ijsennagger krijgt de indruk dat er nu wat zaken door elkaar lopen. Spreker zal vanavond in de PS vergadering een bijna vergelijkbaar signaal afgeven als de heer V.d. Dikkenberg zojuist heeft gedaan. Eens is zijn fractie het met het standpunt van de PvdA over de Utrechtse motie, maar z.i. dient het debat daarover vanavond te worden gevoerd.

Hij vraagt voorts of dit college enig verband ziet tussen het audit rapport en de financiële schade door de vertraging van de Uithoflijn. Is deze zaak in het gehele college besproken? Waarom was de gedeputeerde zo naïef te denken dat het rapport geheim kon blijven en waarom is de nuancering, die later is aangebracht door de rapporteurs, en waardoor het rapport werd afgezwakt, niet direct in het rapport opgenomen? Is die overweging ook besproken in het college?

Wat vindt het college van het feit dat de Utrechtse wethouder de brief van de U10 heeft ondertekend, een brief waarin ze in feite om meer geld vraagt, terwijl zij zelf met haar D66 collega verantwoordelijk is voor dat extra tekort.

De heer Bekkers stelt nadrukkelijk dat de brief van de U10 door twee wethouders is ondertekend. De wethouders van de U10 hebben eerder afgesproken welke wethouders de brieven namens de U10 zouden ondertekenen en zo is er ook gehandeld. Hij zou het op prijs stellen dat deze kwestie niet wordt aangegrepen om de discussie met de stad nog verder op scherp te stellen.

De heer Ijsennagger staat op het standpunt dat bedoelde brief van de U10, die behoorlijk scherp is en de nodige consequenties heeft, ten minste na ruggespraak met alle gemeenten tot stand had moeten komen. Dat beide wethouders de brief ondertekenen is tot daar aan toe, echter, een groot deel van de wethouders wist van tevoren niets van de inhoud van deze brief.

De heer Hoefnagels vraagt hoe de PVV aan die informatie komt. Spreker heeft zojuist vernomen dat de U10 in gezamenlijkheid laat weten achter de inhoud van de brief te staan. Ze waren het eens over een stevige reactie op het mobiliteitsplan van de provincie Utrecht, zowel procesmatig als inhoudelijk. Daarover is met alle wethouders gecommuniceerd.

De heer Ijsennagger begrijpt dat er over deze kwestie verschillende meningen bestaan. Hij verwijst ter zake naar een eerdere mededeling in deze vergadering dat een Statenlid met de wethouders heeft gesproken en dat vijf wethouders van te voren niets van deze brief afwisten.

Het gaat hem er nu om dat een Utrechtse wethouder een brief ondertekent waarin zij geld vraagt voor een schade waarvoor ze zelf politiek verantwoordelijk is.

De heer V.d. Dikkenberg reageert op de woorden van de heer Bekkers dat het standaard is dat dergelijke brieven van de U10 door de twee wethouders worden ondertekend. Dat geldt in ieder geval niet voor deze specifieke brief. De verklaring van de BRU, waar de heer Hoefnagels naar verwees, lijkt hem helder: dat gaat over een deel van de brief terwijl het deel over de Uithoflijn onbekend was bij de wethouders.

De heer Mourik-Geluk constateert eveneens dat de Adviesraad Tram “verbluffend weinig” wordt genoemd, ook niet in het auditrapport. Eerder is al over deze adviescommissie gesproken, die ook nog riant wordt beloofd. Hij mist de jaarrapportage van deze adviesraad, die normaal in september wordt uitgebracht. De laatste rapportage hebben PS in september 2016 ontvangen. Hoe vaak hebben de leden van de adviesraad vergaderd en zijn ze betrokken geweest bij de Uithoflijn? Wat voor een werk hebben ze verricht in relatie tot dit project: is er over de vertraging geadviseerd?

De heer Joustra wijst erop dat de bespreking van het auditrapport Uithoflijn zonder besluit gepaard gaat. Nu gaat het niet over de vraag wat er over dit rapport moet worden besloten maar over de vraag welke lering hieruit moet worden getrokken.

De heer Schaddelee vindt dat een interessante observatie van de VVD. De ChristenUnie staat op het standpunt dat het aan PS is om daarover al dan niet een besluit te nemen. De ChristenUnie is van oordeel dat een besluit zeker nodig is.

De heer Joustra wil graag voorafgaand aan de PS vergadering vernemen welk besluit de ChristenUnie wil nemen.

Uit het auditrapport blijkt dat er geen verband is tussen de € 84 miljoen die de tram extra gaat kosten en de bevindingen uit dit rapport. Wel blijkt uit het rapport een aantal weeffouten in de afspraken en in de opzet van het project. Gesteld wordt dat er een doorlopende scope discussie gaande is en onduidelijkheid tussen de provincie Utrecht en de projectorganisatie. De waarneming is dat er geen planning is voor het Stationsgebied en daaruit volgt dat er zonder planning weinig richting mogelijk is. Ook blijkt dat een scherpe regie zonder gemeenschappelijk gedragen doel niet mogelijk is.

Alles overziend, komt de vraag naar voren of de samenwerking, zoals deze nu met de gemeente Utrecht gaande is, wel kan doorgaan. Is het advies ook niet dat er voor die samenwerking nieuwe afspraken nodig zijn? Onbegrip en spanning tussen de leverende partij en de ontvangende partij leveren altijd extra tijd en kosten op, wanneer men niet oppast. De VVD vraagt of er een mogelijkheid is ervoor te zorgen dat de 76% van de schade niet door de provincie hoeft te worden betaald omdat de gemeente, die de schade heeft veroorzaakt, daar duidelijk partij in is. Ook de VVD vraagt wat er aan extra kosten wellicht nog te verwachten is. Is er een maximum voor de provinciale bijdrage aan de Uithoflijn vast te stellen? De VVD is van oordeel dat de remise geen risico meer is voor de termijnen. De VVD was er op 5 februari klaar voor om € 10 miljoen uit te geven aan de remise. Spreker wil nu niet reageren op de brief van de U10. Hij vraagt zich af wat dat met de tram te maken heeft.

Mevrouw d'Hondt begrijpt dat de VVD op het standpunt staat dat er geen relatie is tussen het auditrapport en de kostenoverschrijdingen. Zij heeft daar technische vragen over gesteld. O.a. is er geantwoord dat door het ontbreken van eisen voor het beheersysteem o.a. op de tramremise er iedere keer nieuwe eisen bij kunnen komen waardoor de extra kosten van deze € 10 miljoen is ontstaan en het risico bestaat dat er nog veel meer kosten moeten worden gemaakt, immers, iedereen kan zo onbeperkt een wensenlijst aan de remise toevoegen. Zij ziet de € 10 miljoen niet als het einde van de extra kosten. Hoe kijkt de VVD daar tegenaan?

De heer Joustra begrijpt dat mevrouw d'Hondt hem in zijn standpunt steunt. De Suny tramlijn, een succesvol geëxploiteerde tramlijn door de provincie Utrecht, heeft eveneens een remise nodig. De planning was dat er een remise geschikt gemaakt moest worden voor de Uithoflijn erbij. De VVD leefde op 5 februari in de overtuiging dat men niets heeft aan een tram zonder remise. De VVD vond het bedrag beperkt genoeg om daarmee in te stemmen.

Hij verwijst voorts naar de raadsbrieven van deze maand van de gemeente Utrecht, waaruit naar voren komt dat het tramremisedeel inmiddels is opgelost en geen hindernis meer voor de termijnen is.

Heeft de provincie nog middelen om het tijt te keren, wanneer de gemeente besluiten maakt die invloed hebben op de begroting van de provincie, zodat men niet te maken krijgt met het door de PvdA gevreesde scenario dat de kosten nog verder uit de hand gaan lopen?

De heer Hoefnagels wil ingaan op de risico's en de planning die een nauwe relatie met elkaar hebben. De heer Joustra had het bv. over de risico's rondom de tramremise waarvan nu wordt aangegeven dat dit geen risico meer vormt voor de indienststelling van de tram. Echter, uit alle stukken blijkt dat er nog steeds geen planning beschikbaar is waarmee risico's kunnen worden beoordeeld, zoals het tijdig gereed zijn van de tram. Hij vraagt de gedeputeerde hoe het met de risico's zit. Welke risico's zijn er nu nog en worden die in alle projecten op een goede manier geborgd? Hij heeft begrepen dat de risico's voor het project Uithoflijn goed geborgd zijn, echter, zorgen heeft hij over de overige projecten. Dat geldt ook voor de planning.

Hoe zit het met de tramremise? Spreker wijst op de € 220 miljoen die PS vorige jaar beschikbaar hebben gesteld voor de ombouw van de Suny lijn en voor extra materieel. Ook daar liggen risico's op het

gebied van systeemintegratie en het hebben van een goed eisenpakket. Welke risico's loopt de provincie op dat vlak?

De heer Van Essen dankt voor de antwoorden op de technische vragen maar deze roepen hier en daar toch weer vragen op. Deze komen wellicht later aan bod.

Het auditrapport over de systeemintegratie kraakt een paar stevige noten. GroenLinks vindt het positief dat dergelijke audits worden uitgevoerd. Voorwaarde is wel dat de bevindingen en aanbevelingen uit een audit goed worden opgevolgd. Een ernstige en opzienbarende constatering is dat dit door de provincie onvoldoende is gedaan als het gaat om de aanbevelingen van de audit uit 2015. Dat vraagt om een stevige actie. Het spreekt vanzelf dat de opvolging van deze nieuwe audit zeer nauwgezet moet gebeuren en goed geborgd moet worden. Blij is GroenLinks met het verbeterplan dat wordt uitgewerkt en met de toezegging dat dit in iedere vergadering van de stuurgroep en de directieraad besproken gaat worden.

Aangegeven wordt dat de verdere uitwerking van het verbeterplan door externen gebeurt. GroenLinks meent dat het verstandiger is om de organisatie op dat punt zelf meer het voortouw te geven, zodat de verbeteracties goed geborgd zijn in de organisatie zelf.

Mevrouw d'Hondt constateert dat de aanbevelingen uit de audit van 2015 niet zijn opgevolgd. Nu liggen er nieuwe aanbevelingen voor, uit een nieuwe audit. Waarom heeft GroenLinks er nu wel vertrouwen in dat deze aanbevelingen worden opgevolgd?

De heer Van Essen vindt dat een terechte vraag. De debatten in PS en in deze commissie dragen zeker bij aan het besef dat het goed opvolgen van deze audit cruciaal is. Dat had wellicht ook meer bij de vorige audit moeten. Het is erg positief dat de aanbevelingen voortaan in elke vergadering van de stuurgroep en de directieraad aan de orde komen. Spreker wijst vervolgens op de informatievoorziening richting PS. Dat verdient echt aandacht. In het verleden gebeurde dat vaak met mondelinge informatiebijeenkomsten. Dat is nuttig maar voor de komende periode moeten PS regelmatig en voldoende uitgebreid schriftelijke informatie ontvangen. Hij vraagt of de gedeputeerde dat kan toezeggen.

D66 ging zojuist in op de risico's. GroenLinks verwijst naar de kostenraming. Wordt daarover een second opinion gevraagd? Dat lijkt zijn fractie verstandig. Ook vraagt hij om een overzicht wat er wel en niet in de risicoanalyse is meegenomen.

Mevrouw Poppe vraagt of GroenLinks geheime of openbare informatiesessies wenst.

De heer Van Essen betoogde juist dat het niet alleen maar moet gaan om informatiebijeenkomsten maar dat schriftelijke informatie ook van groot belang is. Er zijn duidelijke regels in het provinciehuis over geheimhouding van informatie. Informatie is in principe openbaar tenzij er zwaarwegende redenen zijn om informatie geheim te houden, een en ander conform de Provinciewet.

De heer Mourik-Geluk vraagt hoe GroenLinks die second opinion ziet. Over welke kosten gaat het dan? Is dat al opgenomen in het budget waarover PS zich vanavond moet gaan uitspreken? Hoe verhoudt zich dat dan tot het te nemen besluit en hoe kan dat eventueel worden gecorrigeerd wanneer de second opinion andere uitkomsten heeft?

De heer Joustra begrijpt dat GroenLinks zich blijkbaar zorgen maakt over het uitlopen van de kosten. Zou GroenLinks een verzoek tot een nieuwe businesscase-analyse steunen of heeft GroenLinks al een maximum bedrag in gedachten?

De heer Van Essen richt zijn vraag over het instellen van een second opinion aan het college. Hij hoort graag een reactie van de gedeputeerde. Gelet op de bedragen waarover in het kader van de Uithoflijn wordt gesproken, kan een bedrag voor een second opinion waarschijnlijk geen kwaad maar wellicht is daar al in voorzien.

Een herberekening van de businesscase roept de vraag op welk doel dat dient. GroenLinks geeft dat nu niet de grootste prioriteit.

Wat betreft de motie over korte lijnen op de Uithoflijn, zoals deze door de gemeenteraad is aangenomen, kan zijn fractie redelijk meegaan in de bijdrage op dit punt van de PvdA en andere fracties. Het instrument van de begeleidingsgroep roept de nodige vragen op. Tegelijkertijd moeten PS polarisatie voorkomen en is het verstandig de uitgestoken hand van de gemeente Utrecht op te pakken. Wel moet er dan worden gezocht naar een vorm die passender is. Wellicht kan daarover vanavond in de PS vergadering verder worden gesproken. De griffies van PS en de gemeenteraad kunnen daar ook een rol in spelen. Dat behoeft overigens niet alleen voor de Uithoflijn te gelden maar ook voor andere grote samenwerkingsthema's.

De heer Mourik-Geluk vindt de gedachte om zo nu en dan een gezamenlijke commissievergadering te organiseren (zoals ook gebeurde bij Maarsbergen en Leusden) prima, maar tegelijkertijd pleit hij ervoor het niet te breed te maken. Voorkomen moet worden dat er weer een soort U 10 of BRU beraad gaat ontstaan maar dan tussen provincie en de stad Utrecht.

De heer Van Essen ondersteunt dat. Ook hij wil niet naar een andersoortig BRU of U10 toe.

De heer Joustra vraagt of PU OV de requirements voor levering laat vervagen c.q. daar minder rigide in optreden.

Gedeputeerde Van den Berg merkt op dat het "niet niets is wat er nu voor ligt." Het auditrapport is duidelijk, is scherp en roept om actie. Vooraf wil hij kenbaar maken dat GS dit rapport graag geheim hadden willen houden, gelet op de afspraak die daarover in de stuurgroep was gemaakt. In de stuurgroep zijn provincie en stad vertegenwoordigd. De reden voor geheimhouding was dat er persoonlijke opmerkingen, meningen en opvattingen zijn gegeven over de organisatie van de Uithoflijn en de toekomstige ontvangstorganisatie. Daarbij moet ook worden meegenomen dat nog niet alles was uitonderhandeld en er mogelijk financiële risico's kunnen optreden. Toch wordt het auditrapport nu besproken omdat het openbaar is gemaakt door collega's die gemeend hebben een gemaakte afspraak in de stuurgroep van de Uithoflijn niet na te komen, nl. dat de besprekingen geheim zouden zijn. Besloten werd toch in vertrouwen met de raad over dit rapport te gaan spreken. Daarmee "kwam het spel op de wagen" en moest ook de provincie zich daartoe verhouden.

Ook hecht hij eraan te melden dat het op geen enkele wijze de bedoeling is geweest van GS om het rapport geheim te houden. Gelet op de positie en goed koopmanschap moeten GS er alles aan doen om financiële risico's en persoonlijke beschadiging te voorkomen. Dat is de enige reden geweest voor de geheimhouding. GS hebben die inschatting heel serieus gemaakt maar dat werd door de raad anders opgepakt met alle risico's van dien.

De heer V.d. Dikkenberg komt terug op de mededeling van de gedeputeerde dat het niet de bedoeling van GS was het rapport geheim te houden. Betekent dat dat de tijdsplanning van de gemeente Utrecht, als het gaat om 2022-2024, te ver af ligt van het moment waarop GS dat rapport wilden openbaren?

Gedeputeerde Van den Berg memoreert de afspraak dat, na afronding van de onderhandelingen, het auditrapport openbaar zou worden gemaakt. Hij denkt dan aan de maand maart met verbeterplannen en uitonderhandelingen erbij, anders dan 2020-2022.

De ChristenUnie, GroenLinks en de PvdD waren niet geheel tevreden over de beantwoording van de technische vragen. Hij zegt toe hij nog eens nadrukkelijk naar vragen en antwoorden zal kijken. Het afdoen van een vraag met het antwoord "dat het wel meevalt" is inderdaad onjuist.

Vragen zijn er gesteld over de Adviesraad Tram. In november/december 2017 heeft deze Adviesraad advies uitgebracht over de planning en daarbij werd aangegeven dat het de goede kant op ging. De adviesraad is ook betrokken bij de audit en het verbeterplan en zal over het verbeterplan in maart advies uitbrengen.

De heer Van Kranenburg vraagt of het advies van de adviesraad Tram ook naar PS kan worden gestuurd. Dat was wel de afspraak.

Gedeputeerde Van de Berg antwoordt dat dit advies zeker naar PS zal gaan, als dat te doen gebruikelijk is. Hij is wat voorzichtig omdat hij niet weet wat er op dit punt in het verleden al dan niet openbaar was. Als het openbare informatie is gaat het zeker naar PS.

Ambtelijk wordt hem ter vergadering verzekerd dat het advies van de Adviesraad Tram ook aan PS zal worden voorgelegd.

De heer Mourik-Geluk vraagt waarom PS de gehele rapportage van de adviesraad Tram niet in september hebben ontvangen.

De gedeputeerde zegt toe dat PS deze zullen ontvangen, wanneer er inderdaad nog een algehele rapportage moet worden opgesteld. Wellicht dat beide stukken dan in elkaar geschoven kunnen worden. Gevraagd werd ook om o.a. een tweemaandelijks schriftelijke informatieverstrekking over de Uithoflijn. Hij zegt dat PS toe.

De heer Van Kranenburg vraagt of de Adviesraad Tram dit debacle niet heeft zien aankomen. Wat heeft de raad daarover gemeld? Hoe opportuun is die hele adviesraad eigenlijk?

Mevrouw d'Hondt vraagt of het mogelijk is om voorafgaand aan de MME commissievergaderingen de toegezegde schriftelijke rapportage over de Uithoflijn te ontvangen.

Gedeputeerde Van den Berg zegt dat toe.

Hij kan nu geen antwoord geven op de vraag over de Adviesraad en de inhoud van het advies over de planning. De adviesraad beraadt zich nu over het verbeterplan en zal daarover in maart advies uitbrengen.

De heer Van Kranenburg vraagt of het laatste rapport van de Adviesraad nog voor de PS vergadering van hedenavond kan worden toegestuurd, als dat de geheimhoudingstoets kan doorstaan.

Gedeputeerde Van den Berg komt daar nog op terug.

De SGP heeft vragen gesteld over de sturingsfilosofie, de verdeeldheid in de werkgroepen en de onduidelijkheid over de verantwoordelijkheid van de diverse werkgroepen tussen de projectorganisatie en de provincie. Dat is correct. Dat is één van de onderdelen van het verbeterplan. De onduidelijkheid rondom de werkgroepen, de afdelingen en met name de ontvangstorganisatie over taken, aansturing, rollen, bevoegdheden en opvattingen over overdrachtmomenten brengt risico's met zich mee. Via het verbeterplan moet er nadrukkelijk worden gestuurd, zodanig, dat er geen onduidelijkheden meer bestaan.

Vragen zijn er gesteld over de inhuur van tijdelijke medewerkers. Het gaat hier om hoogwaardige technische projecten en de kennis en kunde is daarvoor niet structureel in huis noodzakelijk. Daarvoor moet externe kennis worden ingeschakeld. Tegelijkertijd moet er in de organisatie een geheugen ontstaan. Dat vraagt om een goede overdracht van kennis en kunde. Dat wat binnengehaald wordt moet onderhoudbaar en beheerbaar zijn. Kennis en kunde moet worden opgebouwd. Dat levert met dergelijke grote projecten wel spanning op. Aan de ene kant is er technische kennis en kunde nodig terwijl dat veel te duur is om structureel in huis te hebben, terwijl dat aan de andere kant geïnternaliseerd moet worden in de projecten. Ook dat vormt een onderdeel van het verbeterplan.

De SGP en de PvdD vroegen of alle risico's zorgvuldig in beeld zijn gebracht en of kan worden gegarandeerd dat er geen kostenoverschrijdingen meer zullen optreden. Spreker gaat dat niet garanderen. Hij verwijst naar de waarheidsplanning met een percentage van 85% met een risicoreservering van € 13,7 miljoen. Volgens het worst case scenario kan daarmee de planning worden gehaald, zodat dat nu wordt beoordeeld. Echter, een harde toezegging is niet mogelijk gelet op de complexiteit van het project.

De SP stelde vragen over de brief van de U10. Spreker Hij beschouwt dit als een vanzelfsprekende reactie op de concept mobiliteitsvisie die bij de U10 is neergelegd. Hij beschouwt dat als een zienswijze

van de U10 met betrekking tot inhoud en het proces. Hij beschouwt dit ook als een uitnodiging om in gesprek te gaan over de verdere ontwikkeling en de definitieve vaststelling van het mobiliteitsplan.

Mevrouw Poppe begrijpt dat GS van mening zijn dat er begrip is bij de U10 terwijl de U10 meldt dat zij door de boodschap overvallen zijn. Hoe verhoudt zich dat tot elkaar?

Gedeputeerde Van den Berg weet niet precies wat wordt bedoeld met “dat zij door de boodschap zijn overvallen”. Het dekkingsvoorstel komt binnen de BRU hekken uit de RIVV gelden ????. De U10 stelt het op prijs dat dat budget erin blijft zitten of beschikbaar blijft voor het BRU. Daarover is met de U10 gecommuniceerd, nl. dat de RIVV gelden “er mogelijk aan gaan”, sowieso in het kader van gelijkstelling.

Wel kan hij zich voorstellen dat de U10 een vraag heeft over de financiering van mobiliteitsprojecten, gefinancierd door de provincie. Afgesproken is dat een overschrijding op de infrastructuur van de Uithoflijn in eerste instantie uit de OV gelden wordt gefinancierd. Hij kan zich overigens de teleurstelling van de U10 wel voorstellen, ook dat de wethouders toch blijven zeggen dat ze enig budget nodig hebben. Hij heeft de U10 brief vooral beschouwd als een handreiking om in gesprek te gaan over het mobiliteitsplan.

Gevraagd werd waarom de wethouder Stationsgebied geen deel uitmaakt van de stuurgroep. Er is een verschil tussen risico, kostenverdeling en verantwoordelijkheidsverdeling. De verantwoordelijkheidsverdeling over de totale Uithoflijn is 50-50%, dat wil zeggen 1 gedeputeerde en 1 wethouder, dus 2 stuurgroepleden in die stuurgroep. Wanneer het in het Stationsgebied spannend wordt in relatie tot de Uithoflijn, is de wethouder Stationsgebied altijd aanwezig in de stuurgroepbespreking. Echter, standaard is die wethouder niet aanwezig in de stuurgroepbesprekingen.

Voorts werd aangegeven dat uitsluitend PS geheimhouding kunnen opleggen. Om allerlei veiligheidsredenen met betrekking tot opdrachtgeverschap en opdrachtnemerschap naar marktpartijen toe kan het verstandig zijn zaken binnen het project te houden. Daarover zijn wel afspraken gemaakt. Inderdaad kunnen uitsluitend PS formele geheimhouding opleggen.

De PvdA vroeg waarom het college niet heeft gereageerd op het auditrapport. GS willen dat graag doen bij het verbeterplan. Hij zegt toe dat in dat kader zal worden aangegeven wat GS vinden van de handelwijze en in hoeverre GS adequaat hebben gereageerd en adequaat zijn geïnformeerd over de ontwikkelingen in het project, met name in de ontvangstorganisatie.

Mevrouw d’Hondt begrijpt dat die informatie nog komt maar zij wil de reflectie van het college graag nu hebben, omdat PS vanavond een besluit moeten nemen over een extra krediet van € 89 miljoen. Zij wil graag weten of het college wel op de goede weg zit en dat PS erop kunnen vertrouwen dat die extra gelden goed worden aangewend.

Gedeputeerde Van den Berg merkt op dat GS zich in relatie tot het auditrapport wel afvragen of de provincie geëquipeerd is om de Uithoftram in exploitatie te nemen. Over de ontvangstorganisatie is een kritisch rapport verschenen. GS willen graag het verbeterplan aangrijpen om richting PS zichtbaar te maken dat met de verbetermaatregelen het project weer op de rails kan worden gezet.

Gevraagd werd wat er wordt gedaan om het project weer op de rails te zetten. In ieder geval zal er worden voorzien in een gezamenlijke planning en een gezamenlijke afstemming op de scope op de onderdelen die er zijn. Hij heeft begrepen dat er in het conceptverbeterplan reeds een totaal planning is opgenomen zodat er ook in totaliteit kan worden gestuurd op de doorlooptijd van de Uithoflijn. Gevraagd werd waarom het college niet tijdig heeft ingegrepen. GS hebben ingegrepen op de projectororganisatie eind 2016. Helaas kunnen GS niet in het Stationsgebied ingrijpen omdat dit tot de verantwoordelijkheid van de gemeente Utrecht behoort.

Gevraagd werd hoe herhaling van deze kostenoverschrijding kan worden voorkomen. De samenwerking met de stad Utrecht is geïntensiveerd door middel van een task force zodat men scherper is op de problematiek die in het auditrapport zichtbaar is gemaakt. Eerder heeft hij toegezegd dat PS tweemaandelijks zullen worden geïnformeerd over de gang van zaken, bij voorkeur voorafgaand aan de MME vergadering.

De gemeenteraad van Utrecht heeft per motie gevraagd om een gezamenlijke bijeenkomst met PS. Hij laat de invulling daarvan graag over aan PS met medewerking van de griffie. Wellicht dat er zo een vorm van samenwerking kan gaan ontstaan tussen raad en PS.

De heer Mourik-Geluk merkt op dat in het openbaar geworden zwaarwegende advies wordt aanbevolen om mogelijk met een nieuwe samenwerkingsovereenkomst te komen die over de oude bestuurs-overeenkomst heen gelegd kan worden. Waarom is dat onderdeel van het advies niet opgevolgd? Gedeputeerde Van den Berg kan die vraag nu niet beantwoorden. De BRU overeenkomst die overgekomen is, is een bestuursovereenkomst en geen uitvoeringsovereenkomst, laat staan een contract. Daarin is aangegeven hoe de verantwoordelijkheidsverdeling en de risicospreiding ligt en wie wat betaalt. Ook is daarin aangegeven dat partijen gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het niet overschrijden van de planning. Voor het Utrechtse deel rondom het station ligt er een inspanningsverplichting om de planning te halen.

Hij weet overigens niet of hij een dergelijke samenwerkingsovereenkomst nog een keer zou afsluiten. Bij de inspanningsverplichting ligt er wellicht een schuldvraag, echter, de vraag is of dat verwijtbare schuld is en of dat verhaalbaar is. Is het verwijtbaar, dan vraagt dat om een opvatting of de invulling van de inspanningsverplichting door de stad wel optimaal heeft plaatsgevonden en of alle mitigerende maatregelen zijn uitgevoerd om de planning te kunnen halen. Wat betreft de verhaalbaarheid is er een afspraak gemaakt over de inspanningsverplichting.

De heer Schaddelee begrijpt dat de gedeputeerde heel veel tekst nodig heeft om te zeggen dat de provincie juridisch een zeer slechte deal heeft gesloten die nu tot problemen leidt.

Gedeputeerde Van den Berg heeft trachten uit te leggen dat de provincie deze overeenkomst heeft overgenomen van de BRU. Daar zat een risicopost in, bv. de PM post die niet was gekwantificeerd. Ook heeft de provincie een inspanningsverplichting overgenomen van alle partijen. Ook de provincie moet zich inspannen om zijn bijdrage op tijd te leveren aan de planning en de activiteiten. Met dat zwaarwegende advies had de provincie kunnen doorgaan maar daar is niet voor gekozen.

De heer Ijsennagger begrijpt dat er een inspanningsverplichting ligt ten aanzien van het verhalen van de schade.

Gedeputeerde Van den Berg antwoordt dat dit niet het geval is. Het gaat om de inspanningsverplichting om de planning op tijd te realiseren zowel aan de kant van de stad als aan de kant van de provincie.

Gevraagd werd ook waarom de gemeente Utrecht haar deel van de PM post niet heeft ingevuld. De gemeente zal dat bespreken bij de kadernota/voorjaarsnota terwijl de provincie daarvoor een post heeft opgenomen in de begroting 2018. Dat is een andere manier van werken.

D66 vroeg of er nog meer risico's zijn in de planning voor de Uithoflijn. De gedeputeerde somt in dat kader het volgende op: het Stationsgebied, het veiligheidssysteem en de integratie, de overwegbeveiliging op de Koningsweg en de nieuwe tramremise. Daarvoor is het geïntegreerde contract, dat in de markt zou worden gezet, in negen delen opgeknipt. De provincie is er verantwoordelijk voor al die delen goed aan elkaar te hechten. Als er geen goede aansluiting plaatsvindt, kan dat risico opleveren.

De heer Hoefnagels heeft uit de gemeenteraad begrepen dat deze week het laatste deel bij het Stationsgebied kan worden gesloopt waarna het spoor kan worden aangelegd. Zijn er nog meer risico's behalve de uitvoeringsrisico's? Is het Stationsgebied daadwerkelijk vrij om te gaan bouwen?

Gedeputeerde Van den Berg moet het antwoord op die vraag schuldig blijven omdat dit inhoudelijke projectaangelegenheden betreffen. Eerder werd bv. aangenomen dat men ongestoord door de grond heen zou kunnen, maar de grond bleek geroerd te zijn zodat de onderplaat moet worden geheid. Dat zijn risico's die in eerste instantie niet te overzien zijn. Hij blijft voorzichtig omdat het hier een zeer complexe aangelegenheid betreft. Het kan zo maar zijn dat er tijdens het werk kabels moeten worden omgelegd of dat zich een beschermde diersoort, bv. een vleermuis, op de locatie bevindt met alle vertraging van dien.

GroenLinks stelde een vraag over de kosteninschatting. Dat is een projectaangelegenheid. De provincie wilde deze nog niet openbaar maken, omdat de onderhandelingen met partijen nog niet zijn afgerond. De inschatting is grofstoffelijk gemaakt, tussen de € 7 en € 15 miljoen. Daarmee wordt richting mede-opdrachtgever, de gemeente Utrecht, een demarcatielijn getrokken, nl. dat wanneer zich schade gaat voordoen, de provincie een onderhandelingspositie heeft om daarover met de stad in gesprek te gaan.

De heer Van Essen doelde in dit verband op de meerkostenschatting van het project. Wordt wat betreft de meerkosten van € 13,7 miljoen nog een second opinion gevraagd en welke risico's doen zich voor bij de meerkosten?

Gedeputeerde Van den Berg kan niet aangeven welke risico's zich in de reservering van € 13,7 miljoen voordoen. Mogelijk is dat bedrag nodig om de tramlijn "in de organisatie een zachte landing te geven". Dat betekent nl. nogal wat. Hij heeft geen second opinion voorzien. Dat lijkt hem, gelet op de berekeningen die door de organisatie zijn gemaakt, een overkill.

De heer Joustra vraagt of de ontvangstorganisatie de requirements mag laten vervagen. Bij een levering door de leverende partij mag de ontvangende partij zijn requirements toetsen aan de levering. De VVD is daar voorstander van. Verwachten GS dat PU OV de requirements mag laten vervagen?

De heer Van den Berg zal later schriftelijk op deze vraag terugkomen.

De heer Joustra begrijpt dat de gedeputeerde bevestigend antwoordde op zijn vraag of de samenwerking tussen provincie en gemeente op deze manier voort kan gaan.

Hij vraagt of elke actie van de gemeente gevolgen heeft voor de begroting van de provincie en hij begrijpt dat het antwoord daarop ook "ja" is. De gedeputeerde kan geen antwoord geven op de vraag of de NTR wel of geen risico is voor termijnen.

Hij begrijpt dat dit rapport geen verband legt met de gevraagde € 84 miljoen: dat bedrag wordt niet berekend op de adviezen die in dit rapport staan. Ziet hij dat correct?

De heer Jssennagger vraagt of er enig verband is tussen de in het rapport geconstateerde gebreken en enige financiële schade. Is het rapport, voordat het naar buiten kwam, alleen met de verantwoordelijk gedeputeerde besproken of door het gehele college van GS?

Gedeputeerde Van den Berg beantwoordt deze vragen met drie keer "ja". Het is overigens niet vanzelfsprekend dat de kosten die door de gemeente worden gemaakt onmiddellijk op de provincie verhaalbaar zouden zijn. Wat betreft de tramremise wijst hij erop dat deze nog gebouwd moet worden en hij kan niet bevestigen dat alles zich binnen de planning en het budget zal afspelen, hoewel dat wel wordt voorzien. Hij bevestigt dat het auditrapport op 23 januari jl. in GS is besproken. Ook werd er toen geheimhouding opgelegd. Dit rapport werd ter inzage gelegd bij de statengriffie. Er is geen verband tussen de in het rapport geconstateerde gebreken en enige financiële schade. Vooral is nagegaan of de ontvangstorganisatie geëquipeerd is en welke risico's het oplevert wanneer de ontvangstorganisatie niet goed wordt ingevuld. Dit werd niet in kosten gekwantificeerd.

De heer Van Kranenburg begrijpt dat het auditrapport op 2 november 2017 is uitgekomen, dat dit pas op 17 januari 2018 ter kennis is gebracht van de gedeputeerde en op 23 januari van het college van GS. Kennelijk heeft het bijna drie maanden geduurd voordat dit "brandende rapport" bij een gedeputeerde terecht komt. Wat zegt dit?

Gedeputeerde Van den Berg antwoordt dat dit rapport veel eerder op het bureau van de gedeputeerde terecht had moeten komen.

De heer Van Kranenburg vraagt wat dit over de ambtelijke organisatie zegt.

Gedeputeerde Van den Berg antwoordt dat de ambtelijke organisatie in eerste instantie heeft gedacht dat het een rapport betrof over de uitvoeringsorganisatie. Er zijn afspraken gemaakt wanneer dit bij de gedeputeerde/wethouder terecht zou komen en dat zij daarna gezamenlijk met het verbeterrapport naar buiten zouden komen.

De heer Schaddelee vraagt hoeveel aanbevelingen het eerste auditrapport uit 2015 bevatte. In een onlangs ontvangen memo werd gemeld dat 17 aanbevelingen zijn uitgewerkt, echter, in andere rapporten werd een veel hoger aantal aanbevelingen vermeld.

Vorige week ontvingen PS een wat merkwaardig memo van de opstellers van het auditrapport over de duiding van dat onderzoek. Hij vraagt wie het initiatief nam voor het opstellen en versturen van dat memo. Hebben PS/GS daarom gevraagd? Waarom zijn de opmerkingen van de onderzoekers niet in het oorspronkelijke auditrapport opgenomen?

Mevrouw Poppe merkt op dat er door de stuurgroep in het project Uithoflijn wellicht onderling afspraken over geheimhouding worden gemaakt, echter, de raad en PS gaan over de geheimhouding van stukken.

Mevrouw d'Hondt constateert dat PS nog in afwachting zijn van een officiële reflectie van het college. Zij heeft van gedeputeerde Van den Berg uitsluitend gehoord dat hij voorliggend auditrapport "niet niks" vindt. Is dat het officiële standpunt van GS over dat rapport?

Op 23 januari 2018 is het rapport in GS besproken en daar is ook over geheimhouding gesproken. Is daar toen ook ingegrepen?

De heer V.d. Dikkenberg laat weten dat de SGP geen voorstander is van het voorstel van de raad van Utrecht over het instellen van een gezamenlijke commissie. De controlerende organen stellen financiële planningskaders op, die door PS en de raad worden getoetst. Feitelijk gaat het nu om een motie van wantrouwen richting betrokken wethouders, nl. dat er een commissie moet worden ingesteld die zelf het werk moet gaan doen omdat dit kennelijk onvoldoende gebeurt. De SGP vindt dat PS en raad hun controlerende rol moeten behouden en moeten toetsen binnen de gestelde kaders.

De heer Van Essen memoreert dat PS met andere gemeenteraden over andere projecten wél in gesprek is gegaan. Ging het toen ook om een motie van wantrouwen richting de betreffende wethouders?

De heer V.d. Dikkenberg antwoordt dat hij de aangenomen motie zo niet leest. De bedoeling is een commissie te vormen uit statenleden en raadsleden. Een informatieavond met raadsleden lijkt hem uitstekend maar dat is iets geheel anders dan de aangenomen motie behelst.

Mevrouw Schneiders meent dat de betreffende motie nogal multi-interpretabel is. Belangrijk is het wel dat die motie op een en dezelfde wijze wordt geduid. Zij heeft het debat in de raad over deze motie gevolgd. De initiatiefnemer was de raadsfractie van Utrecht en de mede-indieners hebben deze motie niet bedoeld om een extra controlerend orgaan in te stellen, maar meer zoals de heer Van Essen memoreerde. Hoe kijken de andere fracties daar tegenaan?

Gedeputeerde Van den Berg komt terug op de vraag van de ChristenUnie over het rapport van 2015. Dat bevatte 75 aanbevelingen. Een aantal daarvan werd er door de Uithoflijnorganisatie uitgehaald en opgevolgd. Dat wil niet zeggen dat de overige aanbevelingen in de la terecht zijn gekomen. In de nadere duiding van het rapport is aangegeven dat niet controleerbaar is of er niets is gedaan met de overige aanbevelingen. Wel is geconstateerd dat de volledige plan/doe/check/act cirkel niet geheel rond is. Dat betekent dat niet alle aanbevelingen in die cirkel zijn opgenomen.

GS/PS hebben zelf om een memo met nadere duiding van het auditrapport verzocht. Tijdens een bijeenkomst werd het rapport door de onderzoekers toegelicht en toen werd hen verzocht een en ander op papier te zetten. Dat heeft in genoemd memo geresulteerd.

De heer Van Kranenburg was bij die bijeenkomst aanwezig maar heeft dat niet gehoord. Wel begreep hij dat niet iedereen gelukkig was met het rapport. Als de vraag aan de onderzoekers is gesteld over nadere duiding van het rapport, dan is dat later gebeurd en die vraag kan alleen maar door GS gesteld zijn.

Gedeputeerde Van den Berg weet niet of die vraag en plein public is gesteld om nadere duiding aan het rapport te geven.

Voorts bevestigt hij dat uitsluitend PS en de raad kunnen besluiten over de geheimhouding van stukken.

Terugkomend op de opmerking van mevrouw d'Hondt over "niet niks", bevestigt hij nogmaals dat voorliggend rapport "niet niks" is. Het rapport is op 23 januari nadrukkelijk in GS besproken en daar werd geconstateerd dat de inhoud redelijk explosief was, waarna werd besloten middels het verbeterplan invulling te geven aan de aanbevelingen uit het rapport.

De voorzitter rondt de behandeling van dit agendapunt af.

2. Statenvoorstel nieuwe planning en extra budget Uithoflijn

De heer Joustra memoreert dat op 5 februari 2018 gesproken werd over € 30 miljoen terwijl het nu plotseling om een veel hoger budget gaat. Mevrouw d'Hondt sprak zelfs over € 84 tot 89 miljoen. Hoe kunnen kosten zo snel oplopen? In voorliggend voorstel leest hij het volgende:

- € 10 miljoen voor de nieuwe tramremise
- € 20 miljoen voor de uitvoeringsorganisatie
- € 29 miljoen voor verdragingskosten
- € 13,7 miljoen risicoreservering.

De VVD hoopt dat het hierbij blijft. Het is evident dat, wanneer er een trambedrijf moet worden gerund, een remise en veilige oversteekplaatsen noodzakelijk zijn. De ontvangstorganisatie moet daarvoor zorg dragen. Duidelijk is dat de ontvangstorganisatie een grote verantwoordelijkheid krijgt, zodra de tram gaat rijden. Het baart de VVD wel zorg dat er blijkbaar geen einde is: zijn deze kosten het topje van de ijsberg? Hij begreep dat daar nu niet veel aan te doen is. Zou worden besloten deze uitgaven op dit moment niet te doen, dan blijft er een hele dure trein over: er ligt wat spoor en een bovenleiding en er is veel grond in gebruik genomen maar voor de rest niets. Voordat PS een dergelijke grote beslissing nemen, is het goed te weten hoeveel meerkosten er wellicht nog zitten aan te komen. Zouden partijen en het college voor deze tram gekozen hebben, wanneer de Uithoflijn uiteindelijk een miljard euro zou gaan kosten?.

De heer Mourik-Geluk memoreert dat er in de media berichten zijn verschenen over het risico dat de tram niet langs het ziekenhuis kan gaan rijden, vanwege de radiologieafdeling en stralingsgevaar. Hij schrok daarvan en zijn vraag is in hoeverre dat risico in beeld is. Worden de geesten rijp gemaakt voor een vervolgrisico op dat punt?

De heer Ijssennagger vraagt of de € 59 miljoen verdragingskosten uitsluitend en volledig veroorzaakt zijn door het niet tijdig opleveren van de onderbouw in het Stationsgebied. Zo nee, welk deel dan wel? Was dat een verantwoordelijkheid van de provincie of van de gemeente? Kan de gedeputeerde een indicatie geven of de schade van de in 2012 niet begrote post PM kosten lager zou zijn geweest, als het ontbreken van de niet begrote bedragen eerder bekend zou zijn geweest? De PVV overweegt een motie in te dienen waarin de gedeputeerde wordt opgedragen de verdeling van de € 59 miljoen (of daaromtrent) meer in overeenstemming te brengen en te verdelen naar verantwoordelijkheid. Dat zal in ieder geval 9 van de 10 U10 gemeenten aanspreken.

De heer Hoefnagels begrijpt dat de PVV het zwaarwegende advies terzijde schuift.

De heer Ijssennagger bevestigt dat dit in dit geval inderdaad zo is.

De heer Van Kranenburg stelt de vraag wat er gebeurt wanneer PS eerst het verbeterplan gaan afwachten en pas daarna besluiten of daar € 90 miljoen aan moet worden besteed.

De heer Schaddelee merkt op dat door deze vertraging er problemen ontstaan met de OV verbinding richting de Uithof. Een inwonersgroep stelt voor buslijn 12 vaker te laten rijden. Hoe kijktende gedeputeerde en de collega-fracties daar tegenaan? Zijn daartoe mogelijkheden en wat zijn de kosten daarvan?

De heer V.d. Dikkenberg meent dat dit een verkiezingsdebat van de stad Utrecht gaat lijken, deze keer mede mogelijk gemaakt door D66 en GroenLinks. De wethouders van de stad geven ten onrechte het signaal af dat de provincie schuldig is aan de vertraging. In het licht van de verkiezingen lijkt dit een gemakkelijke doorschuifactie. Graag hoort hij daarop de reflectie van GS. In het statenvoorstel gaat het om aanvullende kredieten voor de Uithoflijn. Het gaat hier om niet mis te verstane bedragen. De SGP zal daar wel mee moeten instemmen omdat nu stoppen “waanzin zou zijn.”

De heer Schaddelee meent dat de SGP de U10 brief versmalt tot een soort verkiezingsactie van een Utrechtse wethouder. Hij vraagt of de heer V.d. Dikkenberg niets herkent van de bezwaren die in genoemde brief naar voren worden gebracht. De ChristenUnie vindt de U 10 brief uitermate scherp maar herkende de signalen van begin tot eind. Spreker is zelfs door mensen uit Maarsbergen en andere gemeenten benaderd met het signaal dat dit precies is waar zij in het kader van mobiliteit en communicatie tegenaan zijn gelopen.

De heer V.d. Dikkenberg bevestigt dat de signalen uit de brief herkenbaar zijn, zeker op de inhoud, echter, de vorm is niet goed. Nu wordt er namens partners een brief geschreven waarover zij pas later worden ingelicht.

Hij vraagt vervolgens of de gedeputeerde de mening van de SGP deelt dat de stad Utrecht verantwoordelijk is voor de opgetreden vertraging. Er is een verdeelsleutel voor de kosten van toepassing. Zijn fractie vraagt zich af of het mogelijk is hiervan een groter deel in rekening te brengen van de stad Utrecht.

Hoe is de verantwoordelijk D66 wethouder aangesproken over de voortgang van de planning? Dat is belangrijk omdat het Stationsgebied voor veel extra kosten zorgt. In de media komt naar voren dat de stad Utrecht deels nog geen dekking heeft voor de werkzaamheden van test en proefrijden. Vormt dit een risico voor de voortgang van het project? De SGP meent van wel. Wanneer de raad geen dekking geeft, dan zit men weer in het zelfde schuitje als nu. De SGP bekruipt het idee dat de verantwoordelijke wethouders van Utrecht van GroenLinks en D66 in het licht van de gemeenteraadsverkiezingen “het aapje wel heel makkelijk op de schouder van de provincie zetten”. De goede lezer van de audit-rapportage ziet dat niet de provincie debet is aan de vertragingen. De SGP is van oordeel dat een discussie over de verantwoordelijkheid voor de vertragingen in de raad van Utrecht grondiger gevoerd had moeten worden in plaats van in deze arena.

In het licht van de voortgang van het project kan terecht gesteld worden dat niet de enige verantwoordelijke is opgestapt. Kijkend naar de toekomst, ziet de SGP een risico- en planningsverloop van de werkzaamheden onder verantwoordelijkheid van de stad Utrecht. Kan de gedeputeerde toezeggen dat PS de bestuurlijke druk op de verantwoordelijk wethouder van de stad Utrecht opvoeren om de gemaakte afspraken en de inspanningsverplichting voortaan wel na te komen?

Mevrouw d’Hondt deelt mede dat de extra kredietaanvraag voor de Uithoflijn de PvdA voor een groot dilemma plaatst. Gaat men daarmee akkoord, ondanks de grote twijfels over de aansturing en de organisatie van de Uithoflijn? Uit de opbouw van de bedragen blijkt nl. dat een groot deel van de extra kosten ook was ontstaan zonder de vertraging in het Stationsgebied en dus te wijten is aan onvoldoende projectmanagement zoals bij het vorige agendapunt is besproken. Hoe krijgen PS de zekerheid dat er niet nog meer kosten over het hoofd zijn gezien? Het andere grote deel is wel te wijten aan de vertraging in het Stationsgebied. Dat daar extra kosten mee gemoeid zijn, vindt de PvdA vervelend maar wel begrijpelijk. Wel is het gek dat de overheid, dus gemeente en provincie, automatisch de rekening krijgen gepresenteerd terwijl er allerlei commerciële partijen aan het werk zijn die ook debet zijn aan de vertraging. De PvdA vraagt of hierover in de contracten met partijen werkelijk niets is op-

genomen. Dat zou op z'n minst een gedeeld risico moeten zijn. Waarom wordt het merendeel van de kosten bij de provincie neergelegd en niet bij de gemeente? Immers, de gemeente is verantwoordelijk voor het organisch gegroeide monstercomplex van het Stationsgebied. De U10 heeft kritiek geuit op het concept mobiliteitsplan, met name over de Uithoflijn. Niet alleen de gemeenten voelen zich hierdoor overvallen en claimen dat dit zonder overleg is gebeurd, ook is de voorgestelde compensatie in het realisatieplan Fiets bij lange na niet voldoende. In hoeverre herkent het college het beeld dat andere gemeenten voor de Uithoflijn moeten betalen? Wil het college daar in het dekkingsvoorstel iets aan doen?

De heer Mourik-Geluk begrijpt dat de PvdA stelt dat een groot deel van de kosten door slechte aansturing wordt veroorzaakt. Wat bedoelde mevrouw d'Hondt daarmee?

Mevrouw d'Hondt verwijst naar de € 30 miljoen in de oorspronkelijke kredietaanvraag. Er was € 10 miljoen gereserveerd voor de tramremise waarvan gehoopt werd dat de aanbesteding zou meevallen. Dat gebeurde niet en zij vindt dat "een rare manier van begroten". De PM post van € 20 miljoen voor de exploitatie is merkwaardig. Waarom wordt de tram begroot terwijl onduidelijk is wat deze gaat kosten en wanneer deze gaat rijden? Dat alles wijt zij aan slecht projectmanagement en niet aan de vertraging in het Stationsgebied.

Mevrouw Hoek deelt mede dat 50PLUS instemt met het verzoek extra budget toe te kennen. Haar fractie spreekt de hoop uit dat daarmee nog meer kosten en vertraging worden voorkomen.

Mevrouw Poppe vraagt zich af hoeveel haast dit statenvoorstel heeft. Wat gebeurt er wanneer PS daar vandaag geen besluit over nemen? Uiteindelijk was het de bedoeling dat er pas in de PS vergadering van maart een besluit zou worden genomen. Wel moet de provincie heel snel in overleg gaan met de partners om ervoor te zorgen dat de werkzaamheden niet stil vallen. Op dit moment weet haar fractie niet goed waar ja of nee tegen moet worden gezegd. Hoeveel geld is er nodig om het werk door te laten gaan?

De dekking zou moeten komen uit de investeringsruimte OV en uit de risicoreserveringen in de investering van OV. Dat slaat gaten in het budget van het mobiliteitsplan en gaat rechtstreeks ten koste van wat er verder op dit gebied nodig is, bv. knooppunten, de schaa sprong OV, meer bussen, fijnmaziger en schoner OV. De SP kan daarmee niet akkoord gaan. Welke andere mogelijkheden voor dekking ziet het college, bv. via het vet op de botten in de algemene reserve of het storten van 1/3^e jaarlijkse begrotingssaldi in de tram of de egaliseringsreserve van de opcenten van de motorrijtuigenbelasting. Hoe is het bedrag van € 89 miljoen opgebouwd? Hoe gaat men verder als er geen reserves meer zijn in het risicomodel? Het geld dat de provincie moet ophoesten, waar het ook vandaan moet komen, mag nooit ten koste gaan van de verhoging van de OV tarieven. Voorts vraagt zij wanneer de herziening van de begroting kan worden verwacht.

De heer Joustra vraagt waarom het tramkaartje nooit duurder mag worden.

Mevrouw Poppe bedoelt in dit verband met nooit "ten tijde van het bouwen van de tramlijn". De reizigers van de tram betalen al een aanzienlijk bedrag, behalve degenen met een studenten OV kaart.

De heer Joustra wijst erop dat vele studenten de tram gratis gebruiken dankzij hun OV kaart.

Mevrouw Poppe is van mening dat dit niet gratis is: daar moet voor betaald worden.

De heer Van Essen vindt het belangrijk dat PS vandaag een besluit nemen over het extra krediet en de dekking daarvoor, immers, de tram moet door. Inhoudelijk roept het dekkingsvoorstel bij GroenLinks wel vragen op. Met de geboden informatie kan onvoldoende worden overzien wat de effecten zijn en waar deze ten koste van gaan. Wat is bv. het effect op het realisatieplan Fiets, de verkeersveiligheid en de OV ambities in deze provincie? Het lijkt nu alsof er uit verschillende potjes tientallen miljoenen euro's worden gehaald zonder dat dit koste van andere plannen zou gaan. Dat is niet waarschijnlijk. Hij vraagt dienaangaande om een reactie van de gedeputeerde.

De U10 geven aan zich nogal overvallen te voelen. Het blijkt dat er geen gezamenlijke herprioritering heeft plaatsgevonden. Er is een relatie tussen de projecten en de provinciale doelen op het gebied van

verkeersveiligheid, fiets en OV. Ook in dat licht is het van belang de effecten van deze herprioritering op de provinciale doelen tegen het licht te houden.

GroenLinks stelt voor dat het college in de kadernota in het licht van het nieuwe mobiliteitsplan de effecten van het dekkingsvoorstel in beeld brengt en waar nodig met een voorstel komt om dat te repareren. Hij vraagt of GS dat al voornemens zijn of dat dit alsnog kan worden toegezegd.

De heer Joustra heeft begrepen dat de gemeenten Woerden en Zeist zich nog niet over de brief hebben uitgesproken. Hij vraagt dienaangaande om een reactie van GS.

De heer Van Essen vraagt of het college kan toezeggen alsnog in overleg te gaan met de U10 wethouders over de precieze herprioritering. In de Utrechtse gemeenteraad is de motie "Oplossingen voor het sardientjesvervoer" overgenomen door het college, waarin wordt gevraagd om samen met de provincie te zoeken naar oplossingen voor de overvolle bussen lijn 12, om de Uithof goed bereikbaar te houden. Ook werd gewezen op leenfietsen, deelfietsen, extra spitsbussen, andere collegetijden e.d. Kan het college toezeggen samen met de gemeente te zoeken naar oplossingen voor de bereikbaarheid van het Utrecht Science Park, zolang de tram niet rijdt?

Mevrouw Schneiders sluit zich aan bij de inbreng van GroenLinks. Zij memoreert dat de ChristenUnie gevraagd heeft hoe andere fracties hierover denken. Zij vraagt nadrukkelijk om alternatieven, het kan haar niet gek en innovatief genoeg zijn. Wel wil zij graag weten hoeveel dat gaat kosten en deze zich verhouden tot de stad.

Gedeputeerde Van den Berg antwoordt op vragen van de VVD dat het college meent voorliggend voorstel inclusief de risicoreservering van € 13,7 miljoen als worst case scenario te kunnen realiseren. Wel is dit exclusief de eventuele kosten wegens de openbaarmaking van de audit omdat zaken nog niet zijn uitonderhandeld. Eerder gaf hij ook een voorbehoud aan omdat de tram nog niet rijdt. Wanneer hij destijds een voorstel aan PS had voorgelegd over de Uithoflijn dat een miljard euro zou gaan kosten, dan hadden PS dat voorstel zeer waarschijnlijk niet aangenomen, echter, dat is achteraf geredeneerd.

Discussie was er over de tramlijn langs het RIVM en het ziekenhuis in verband met mogelijke risico's. Deze worden onderzocht. O.a. moeten testen uitwijzen of de tramlijn langs het ziekenhuis kan rijden, wegens straling en trillingen. Die laatste zijn overigens in beeld maar de consequenties daarvan kunnen nog niet worden overzien.

De heer Mourik-Geluk vraagt wat de gedeputeerde bedoelt met "in beeld". Zijn die meegenomen in het bedrag van € 84 miljoen?

Dat wordt door de gedeputeerde bevestigd, voor zover nu is voorzien.

De PVV stelde een vraag over de verdragingskosten. Die worden niet alleen door het Stationsgebied veroorzaakt maar ook door de afbouw van de infra. Het is niet mogelijk die kosten op de stad of op derden te verhalen. De opdrachtgevers zijn gezamenlijk voor de helft verantwoordelijk. In de risicoverdeling is afgesproken dat er een inspanningsverplichting is dat beide partijen zich aan de planning houden. Gebleken is dat die risicoverdeling niet kan worden gewijzigd.

De heer Jssennagger merkt op dat de stad contracten heeft met onderaannemers en daar ligt een deel van de verdraging. Wellicht kan de stad die meerkosten verhalen bij de onderaannemers, echter de provincie Utrecht kan dat niet. Dat is merkwaardig. Hij vraagt of de gedeputeerde daar toch nog eens naar wil kijken.

Gedeputeerde Van den Berg zegt dat toe, echter, zojuist verwoordde hij de afspraak die op dit punt is gemaakt. Hij weet niet of de stad contractverantwoordelijkheden bij derden kan neerleggen wanneer zich verdragingen voordoen. In de bestuursovereenkomst van de BRU, overgenomen door partijen, is voornoemde risicoverdeling afgesproken. Het gaat om een inspanningsverplichting om de planning te

halen. Wordt de planning niet gehaald dan wordt de provincie verantwoordelijk voor 76% en de gemeente voor 24% van de meerkosten.

Wanneer er nu geen besluit wordt gekomen over een extra krediet, maar eerst het verbeterplan wordt afgewacht, dan gaat men “drooglopen” met o.a. de remise. Hij raadt PS aan vanavond een besluit te nemen over voorliggend voorstel.

De heer Van Kranenburg vraagt wat de gedeputeerde bedoelt met “drooglopen”. Hij begrijpt dat er middelen moeten zijn om de voortgang van het proces niet te belemmeren, maar dat kan toch ook met een krediet van € 10 tot € 20 miljoen. Daarmee kunnen PS de daadwerkelijke besluitvorming uitstellen nadat het verbeterplan er ligt.

Gedeputeerde Van den Berg raadt dat niet aan. Alle kosten en de dekking daarvan zijn nu goed in beeld gebracht. In samenhang met het verbeterplan en het vertrouwen in de uitvoeringsorganisatie en de ontvangstorganisatie zijn partners in staat dit project tot een goed einde te brengen. Besluitvorming geeft ook rust naar de uitvoeringsorganisatie. PS worden geïnformeerd over de voortgang, over de risico's en over de knelpunten.

De PvdA vroeg of nu alle kosten in beeld zijn gebracht. Hij zal zijn uiterste best doen om binnen het budget inclusief de risicoreservering te blijven, echter, uit de openbaarmaking van het rapport kunnen nog kosten naar voren komen en de complexiteit van het Stationsgebied kan extra kosten opleveren. Kosten neerleggen bij commerciële partners is niet in de overeenkomst opgenomen. De opdrachtgevers provincie en stad zijn verantwoordelijk voor de kosten.

In de overeenkomst met het BRU staat dat alles wat er aan infrastructurele werken inverdiend wordt of extra kosten met zich meebrengt, uit de BRU hekken gaat. Dat gaat o.a. over de € 14 miljoen. Ook is afgesproken dat de portefeuillehouder bij overschrijdingen eerst kijkt naar mogelijkheden binnen de eigen portefeuille. Vandaar ook de claim in het mobiliteitsprogramma op het onderdeel OV. Gevraagd werd wat er wegens het extra krediet niet meer kan worden uitgevoerd. De gedeputeerde wil dat graag op een ander moment bespreken, bv. in het licht van het mobiliteitsplan. O.a. zal in dat kader ook worden besproken waar er in overleg met de U10 gelden verlegd moeten worden, of er extra krediet nodig is of anderszins.

De heer Van Essen vindt het moeilijk nu de effecten van deze verschuiving te overzien, ook in relatie tot de provinciale doelen uit het huidige mobiliteitsplan. Kunnen GS en ambtenaren dat inzicht bieden?

Gedeputeerde Van den Berg zegt die informatie toe, alvorens verschuivingen, aanvullingen e.d. ten aanzien van het mobiliteitsplan te gaan bespreken. Het moet dan wel om concrete uitvoeringsprojecten gaan die aan snee komen in het programma Mobiliteit.

Door de gemeenteraad van Utrecht werd een motie aangenomen over optimalisering van het OV richting Uithof (lijn 12) zolang de tram niet rijdt. Spreker wil daarover graag met de gemeente in overleg gaan hoe dat kan worden vormgegeven. Sprake is er van een deexploitatie die gereserveerd is maar niet wordt uitgegeven wegens de 1,5 jaar vertraging Uithoflijn. Dat budget kan daarvoor wellicht worden ingezet. Ook de vervoerder zal over optimalisering van het OV richting Uithof gaan nadenken.

De heer Joustra komt terug op zijn opmerking dat de gemeenten Woerden en Zeist het niet eens zijn met de U10 brief.

Gedeputeerde Van den Berg kan daar niets over zeggen. GS en PS hebben een brief van de U10 ontvangen die ondertekend is door de vertegenwoordigers mobiliteit uit de U10. Met die brief moet de provincie het doen. Over de verdere onderlinge afstemming van die brief kan hij niets zeggen. In deze brief geven partijen hun zienswijze op het mobiliteitsplan van de provincie. Zowel wat proces als de inhoud betreft, zullen partijen met elkaar in gesprek gaan om tot een gedragen mobiliteitsvisie te kunnen komen. Dat vooral heeft hij uit deze brief opgemaakt.

De heer V.d. Dikkenberg vraagt of GS vinden dat de gemeente Utrecht verantwoordelijk is voor de vertraging.

Gedeputeerde Van den Berg antwoordt dat niet alleen de gemeente daarvoor verantwoordelijk is.

De heer Mourik-Geluk verwijst naar de € 13,7 miljoen in de risicoreservering. Hij begrijpt dat dit het provinciale deel van de risicoreservering is. Komt er ook een dergelijke risicoreservering voor de gemeente en is die reeds gekwantificeerd?

De gedeputeerde bevestigt dat het hier gaat om het provinciale deel. Hij zal later terugkomen op de vraag over het gemeentelijke deel wat betreft de risicoreservering.

Mevrouw Poppe heeft geen antwoord op haar vragen ontvangen:

- Hoe verder, wanneer het geld op is?
- Het tramkaartje mag niet duurder worden
- Wanneer krijgen PS de herziening van de begroting onder ogen?

De heer Ijssennagger begrijpt dat de gedeputeerde niet op het standpunt staat dat de gemeente Utrecht alleen verantwoordelijk is voor de vertraging. Wie is dat dan wel? Is dat de provincie of is dat een derde?

Gedeputeerde Van den Berg memoreert dat er wat betreft de prijzen van het tramkaartje afspraken zijn gemaakt met de vervoerder in het kader van de concessie. Bij de behandeling van het mobiliteitsplan moet er een afweging worden gemaakt of, wanneer en hoe er moet worden bijgestort, wanneer dat nodig is voor OV maatregelen.

Provincie en stad zijn samen verantwoordelijk voor het halen van de planning. De dominante vertraging wordt op dit moment veroorzaakt door het Stationsgebied. Er is ook een provinciale vertraging, maar die is minder zichtbaar.

De heer Ijssennagger vraagt of de provinciale vertraging nog niet is gekwantificeerd.

Gedeputeerde Van den Berg antwoordt dat de provinciale vertraging wel gekwantificeerd is. Voor een deel zit dat in het risicobudget. Het oplossen van de vertraging gaat lukken met een aangepaste planning wegens de vertraging op het gemeentelijk deel van de Uithoflijn.

Op de vraag van mevrouw Poppe antwoordt de gedeputeerde dat PS t.z.t. een kadernota zullen ontvangen met voorstellen voor herverdeling van jaarrekeningoverschotten. Ook kan er op dat moment worden gesproken over eventuele bijstortingen uit de algemene reserve e.d. Vervolgens vindt daarvan effectuering in de begroting plaats.

Mevrouw Poppe vindt het met het oog op de omvangrijke complexe projecten aanbevelenswaardig dat tussentijdse herzieningen van de begroting ook aan PS worden voorgelegd. Het gaat om zeer veel geld en het is zaak dat er zo transparant mogelijk wordt gehandeld.

De voorzitter gaat over tot afronding van dit agendapunt.

Eerder werd voorgesteld dat er in PS over het auditrapport Uithoflijn een middelgroot debat zal worden gevoerd en over het statenvoorstel nieuwe plannen en extra budget Uithoflijn een normaal debat. Staat de commissie daar nog achter?

De heer Schaddelee wil voor de discussie over het auditrapport een buitencategorie behandeling toestaan.

De heer Hoefnagels meent dat dit gelet op de tijd vanavond niet haalbaar zal zijn. Hij blijft bij het oorspronkelijke voorstel.

De heer Schaddelee wijst erop dat de provincie nu te maken heeft met een behoorlijke bestuurscrisis en dat kan niet met een middelgroot debat worden afgedaan.

De SP sluit zich daarbij aan.

De heer V.d. Dikkenberg stelt voor de fracties in PS de tijd te gunnen die zij nodig hebben. Hij pleit voor een groot debat.

Mevrouw Schneiders wil dan wel eerst een eindtijd van de extra PS vergadering vaststellen.

De voorzitter geeft aan dat zij dit punt vanavond bij aanvang in de PS vergadering kan inbrengen.

De voorzitter rondt de discussie af conform het eerdere voorstel wat betreft de behandeling van genoemde onderwerpen in de extra PS vergadering van hedenavond.

Uiteraard hebben de fracties de vrijheid om tijdens de vergadering van hedenavond op dit punt terug te komen.

4. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering.